

"Draugas" tebūnie kiekvie-
nam lietuviui Katalikui Ame-
rikoje jo gyvenimo draugas!

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Veltui statysime bažnyčias,
darysime misionijas, steig-
sime mokyklas, jei neimsime į sa-
vo rankas spaudos ir jos ne-
platinysime.

No. 111

2c A COPY

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, GEGUZ. (MAY) 11 D., 1925 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 21, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

2c A COPY

METAL-VOL. X.

Ši Mėnesi Bažnyčia Sulauks 6 Naujų Šventųjų

ROMA, geg. 10. — Šis Šventųjų jubiliejaus Metų gegužės mėnuo bus nepaprastas tuo, kad jo dienomis Katalikų Bažnyčia sulauks šešių naujų šventųjų.

Šventasis Tėvas Pius XI šį mėnesį kanonizuos arba priskaitys į Bažnyčios švenčių eiles šiuos palaimintuosius:

Palaimintąjį Teresę Kūdikių Jėzaus, Karmelitę vienuolę kanonizuos geg. 17 d. Palaimintasis Petras Canisius, Jezuitas, pamokslininkas ir didelis Reformacijos sulaukytojas, bus kanonizuotas geg. 21 d.

Pal. Marie Madeleine Postel, Krikščionių Mokyklų Serų įkūrėja, geg. 24.

Pal. Madeleine Sofia Barakat, Saldžiausios Jėzaus Širdies Dr-jos įkūrėja, geg. 24 d.

Pal. Jean Eudes, misionierius, Jėzaus ir Marijos Dr-jos ir Dievo Motinos Meilės Kongregacijos įkūrėjas, geg. 31 d.

Pal. Jean Baptiste Vianney, francuzas gydytojas, parapijų dvasiškiai pavyzdys, šimtų tukstančių pripažintas dvasiniu patarėju, geg. 31.

Palaimintoji Teresė gimus 1873 metais sausio 2 dieną Alenoon, Francijoje. Mirė 1897 m., rugsėjo 30 d., taigi eidama vos 23 metus. Tai mūsų laikų šventoji.

Pal. Teresė eidama 14 metų su buriu maldininkų aplankė Romą ir visoj audien-
cijoje į tuometinį šventąjį Tėvą Leoną XIII atsiliepė: "Šventasis Tėve, Jūsų jubiliejaus pagarbai leis man įstoti Karmelitų vienuolynan, kuomet man sukaks 15 metų amžiaus."

Jos prašymas buvo išpildytas.

BUVO ŠVENTOJO TĖVO AUDIENCIJOJE.

ROMA, geg. 9. — Philadelphijos kardinolas Dougherty vakar buvo šventojo Tėvo audiencijoje, pirmiaus aplankęs kardinolą — sekretorių Gasparri.

Kardinolas Dougherty rytoj išvyksta į Neapolį, kur pirmadienį atvyks Philadelphijos maldininkai. Nori juos sutikti ir būti jų priešaky vykstant jiems Romon.

Barzdaskučiai darbininkai protestuoja, kad jų darbdaviai padidina kainas už skutimą ir kirpimą. Bet darbdaviai nieko iš to nedaro.

Suvienytos Valstybės-- Taikos Palaikytojos

WASHINGTON, geg. 10. — Nacionaliam oratoriniam (iškalbingumui) kongrese čia kalbėjo prezidentas Coolidge.

Prezidentas padarė išvadą, kad S. Valstybės šiandien yra taikos palaikytojos visam pasauliui.

"Mūsų tauta", sakė prezidentas, "turi sunkią atsakomybę ne vien išlaikyti nuosavą gerovę, laisvę ir stiprumą, bet dar turi remti ir visas tas pasaulio tautas, kurios nori būti savistovios ir gyventi taikoje, arba kurios ieško taikų kelių. Tokioms tautoms Amerika turi gelbėti surasti tuos kelius."

"Tai didžiai svarbios problemos. Nes ieškant taikai kelių, reikia laikytis vienos ir tos pačios teisybės, kuri turi būti pritaikoma prie stiprųjų ir silpnųjų. Taika turi būti

prieinama tiems ir kitiems. "Tas problemas spręsti šia diene prisieina S. Valstybės ir taikos reikale vadovauti visam pasauliui."

Oratoriniam konteste dalyvavo aukštesniųjų mokyklų (high school) mokiniai. Iš visos šalies 1,400,000 mokinių parinkta atitinkamiausi 6 oratoriai ir jų kompeticijai surengtas kongresas. Kompetitoriai skaitlingoje audiencijoje kalbėjo apie S. Valstybių konstituciją. Pirmąją vietą konteste laimėjo mokinyk Robert Sessions iš Birmingham, Ala.

Teisėjais buvo: Aukščiausio Teismo vyriausias teisėjas Taft ir teisėjai Van Devanter, Butler ir Sanford ir generalis prokuroras Sar-gent.

Susirupinė Jei Vokietija Neįsagalės Mokėti Kontribucijos.

LONDONAS, geg. 10. — Yra žinių, kad kaslink eksperimentų reparaacijų planų pakilanti labai rimta situacija. Planų vykinimo kontroliuotojas agentas amerikonas Gilbert ra portavo reparaacijai komisi-jai, kad Vokietija esanti keblam padėjime, nes negalėsianti atmokėti paskirtu laiku nus-tatytų kontribucijos sumų. Tai delto, kad neturėsianti iš-ko, nes vokiečių eksportas ne-patenkinantis. Kad ir uždė-sianti ant gyventojų aukščiau-sias taksas, tai surinkti pinigai reikalingi nuosaviems rei-kalams.

Rusų Sovietai Turi Kongresą Maskvoje

MASKVA, geg. 10. — Parvykus iš Kaukazo Trotskiui, čia prasidėjo visų Rusijos so-vietų kongresas.

Bolševikai praneša, kad šis kongresas esąs didžiai svar-bus, nes turima labai didelių problemų.

Kongresui pirmininkauja centralinio sekretoriaus sovie-tų komiteto pirmininkas Kali-nin. Prezidiumo nariais, be to, išrinkta: Rykov, Zinoviov, Kamenev, Stalin ir Krups-kaya.

Šie vyrai yra visur pirmu-tiniai, kaip sovietuose, taip komunistų partijoje, taip tre-čiojo internacionalo centrali-

Delto valdiškose sferose čia kilęs susirupinimas. Ta kon-tribucijos problema išnaujo iškilis pirmojon vieton. Bus naujo vargo su Francija, ku-ri, kaip žinoma, daugiausia rupinasi kontribucijos atplėš-mu.

Yra baimės sulaukti naujų nesutikimų. Nes jei kaip, tai Francija enlabai norės eva-kuoti Ruhro plotus, lygiai ir kitus okupuojamus Vokietijos distriktus.

Pačiai Anglijai ši situaci-ja irgi bloga. Nes kasgi turi raminti arba malšinti Fran-ciją, jei ne Anglija.

Valdžios raportą kongresui paduos Rykov šią savaitę. Komisaras Semashko praneš apie Rusijos gyventojų "svei-kumą."

Pagaliaus Chicago's vidu-miesty projektuojama statyti šokiams rumus. Rumų pas-tatymas atsieis 2 milijonus dol.

LONDONAS, geg. 10. — Francuzų militarinės spėkos Morokoj reikalauja daugiau kariuomenės.

WASHINGTON, geg. 9. — Rytų čia bus oficialiai pager-btos karo motinos.

MAŽŲJŲ TAUTŲ INTE- RESAI.

GENEVA, geg. 10. — Kon-troliuoti ginklų transportaci-ją konferencijoje mažųjų val-stybių delegatai pasipriešino ginklų ir amunicijos siuntimo uždraudimui.

Mažųjų valstybių delegatai aiškino, kad jei būtų uždraus-ta karo laiku iš vienos valsty-bės kiton vežti ginklus ir a-municiją, tuomet mažosioms tautoms būtų pragaištis. Did-žiulės valstybės visko pilnai pasigaminę, gi mažosios val-stybės neturėtų kuo ginti sa-vo nepriklausomybės.

Šiam argumentui pripažin-ta teisybė.

SUTIKO SUDARYTI KABI- NETĄ.

BRIUKSELIS, geg. 10. — Buvęs finansų ministeris Alo-ys Van de Vyvere belgų kara-liaus pakviestas sudaryti ka-binetą. Jis sutiko.

Nauja Francijos Val- džia, Bus Nauja Tvarka

PARYŽIUS, geg. 9. — Nauja Francijos valdžia vi-sais žvilgsniais yra ypatinga. Tai delto, kad kai-kurie mi-nisteriai yra nekatalikai, te-čiaus jie stovi už tai, kad Fran-cija nepertrauktų santykių su Vatikanu.

Nauja valdžia, kiek žino-ma, nori daugiau vaduotis protu, kuomet buvusioji Her-rioto valdžia vadavosi vien-jausmais.

Naujon valdžion ineina ži-nomas anti-klrikalas Bri-and, kurs neseniai vienas pi-rmutinių kovojų Herrioto va-ldžios nusistatymą. Jis par-lamente kartą sukėlė nema-žą sensaciją, reikalaujamas, idant valdžia nepertrauktų santykių su Vatikanu. Nes toks žygis, anot jo, pačiai Francijai būtų pragaištingas.

Naujas švietimo ministe-ris, sen. de Monzie, taipat nekatalikas. Tečiaus ir jis stipriai stovi už palaikymą santykių su Vatikanu.

Kuomet šių abiejų minist-terių (Briand yra užsienių reikalų ministeris) nusista-tymas aiškus, tai Francijoje turės įvykti atmainų. Buvu-sios valdžios nusistatymas, aišku, bus nustumtas šalin.

Gal kiek palengvės katali-kams. Nes jei ambasada prie Vatikano bus palikta, tai ir pasaulinių mokyklų klau-simas Alzase ir Lorraine ki-taip bus sprendžiamas.

Kaip ten nebūtų, bet šian-dieninė Francijos valdžia ne-bus jau tokia prieškatalikiš-ka, kaip buvusioji.

CHICAGOJE

POLICIJOS VIRŠININKO ISPĖJIMAI

Savaitiniam biuletine Chi-cagos policijos viršininkas pa-duoda nurodymų ir išpėjimų praeiviams miesto gatvėmis.

Pažymi:
Nesiskubink eiti skersai ga-tvės ir bū! atsargus. Pirm-eisiant įsitikink, ar nėra ko-kio pavojaus.

Neik skersai gatvės vidury bloko, kur yra didelis automo-bilų judėjimas.

Neik skersai gatvės susto-jusio gatvekario užpakaliu ne-patyręs ar nėra pavojaus.

Kuomet lipi gatvekarin ar-ba nori išlipti dirstelt, ar au-tomobilai sustoja. Įstatymai liepia autoistams sustoti. Jei kuris autoistas aiškiai peržen-gia įstatymą, paimek automo-biliaus numerį ir pranešk po-licijai.

Lietaus ir vėtros dienomis ypač reikia būti atsargiems pa-reinant skersai gatvių.

Neleisti vaikų gatvėn žais-ti ir kabintis pravažiuojančių trokų.

PALIUOSUOTAS IR LIEP- TA VISKĄ GRAŽINTI.

Andai pranešta, kad vienas policijos leitenantas iš poli-cijos viršininko ofiso su ke-liais detektyvais užėjo prospe-ruojanti saliną, 1700 North Washtenaw ave.

Tuojaus atlikta krata. Kon-fiskuota nemažai įvairių svaig-alų ir rasta rekordų, kad sa-lininkas apmoka kai-kurinos poliemonus West North ave. distrikte.

Du salinuo savininkai ir ke-letas "kostumerių" areštuo-ta. To distrikto policija imta nagan. Areštuoti paliuosuota po paranka.

Teisėjas Howard Hayes So-uth Clark teisme salininkus paliuosavo nuo atsakomybės. Paliuosuoti ir "kostumeriai." Policijai liepė, kad ji gražin-tų visus konfiskuotus raštus ir daiktus salininkams. Tik konfiskuotus svaigalus įsate-sinaikinti.

Taip įvyko delto, kad poli-cija nelegaliai atliko kratą sa-linui, neturėjo tam tikslui "varanto." Ir, kaip matosi, už tuos nelegalius žygius ga-li kartais policija paklinti.

VYSKUPAS HOBAN ROMON.

Jų Eksc. Chicago's vysku-pas Hoban praėitą savaitę iš-vyko Romon. Atlikęs šventų-jų Jubiliejaus Metų vizitą, vyskupas aplankys Italiją, Franciją, Šveicariją, Airiją ir Angliją. Amerikon grįž lie-pos pabaigoje.

22 Asmen. Nuskendo Mississippi Upėje

MEMPHIS, Tenn., geg. mē, dar tikrai nežinoma. Tik 10. — Žemiau Coahoma La-
zinoma, kad garlaivis pakliu-
nding, Tenn., Mississippi upė-
vo į vandens verpetus. Ir
je apsvirtė ir nuskendo S. kuomet mėginta jį pasukti į
Valstybių vyriausybės gar-
kraštą, apsviožė ir į kelias
laivis M. E. Norman, prigu-
minutes pranyko vandeny.
lėjęs inžinierių korpuso lai-
Kalbama, kad garlaivis ap-
vyrto todėl, nes vienas jo šo

Su laivu žuvo 20 asmenų ne buvo per daug žmonių,
piknikininkų. Kitu du as-
meniu mirė tuojaus ištrau-
kus juos iš vandens.

Tai viena baisiausių tra-
voj vietų, kur nuskendo ge-
dijų. Kas mokėjo kiek-
laivas, yra 35 pėdos gilumos
nors plaukti, tas gelbėjo sa-
Kokiu būdu įvyko nelai-
ve ir kitus.

MIRĖ GELGAUDIŠKIO KLEBONAS

GELGAUDIŠKIS, — Ba-
landžio 18 d. vakare mirė vie-
tos klebonas kun. Pranciškus
Bučys (kun. prof. Pranciš-
kaus Bučio dėdė), eidamas 76
metus amžiaus.

Nabašniko kunas pa-aido-
tas bal. 22 d. vietos bažnyčios
šventoriuje.

PINIGŲ KURSAS

Valstybiškios Dienos
Lietuvos 100 litų \$10.00
Anglijos 1 sv. sterl. 4.85
Francijos 100 frankų 5.21
Italijos 100 lirų 4.10
Belgijos 100 frankų 5.07
Šveicarijos 100 fr. 19.25
Čekoslovakijos 100 kr. 2.97
Vokietijos 100 mrk. 23.81

A. F. CZESNA MAUDYNES

Turkiškos, sulfurinės
vanos ir elektrinis
gydymas

Dabar naujai išradome minera-
lines, sierines vanas, kurios yra
geros nuo visokių ligų: reumatiz-
mo, cirkuliacijos, kraujotakos ir t. t.
Masadinis braukymas, elektrinis
gydymas, vonios. Su mūsų piln-
etu instrumentų mas gaisme at-
teikti 25 skirtingus treatmentus.
Namas naujai išstatytas ir pa-
didintas. Yra vietos del 150 ypa-
tu. Iš toliau atvažiuoje gali būti
savaite laikas arba taip ligai kiek
reikalinga.
Moterys skyrius atdaras Utarnio-
tais nuo 8 iki 12 val. nakties.

Atdara dienomis ir naktimis
1657 West 45th St.,
Kampas So. Paulina St.
Phone Boulevard 4552

PLATINKITE "DRAUGA."

Teisingas Patarnavimas

Siųskite Savo Giminėms
! LIETUVA
PINIGUS
PER
DRAUGA
Nes, "DRAUGAS" pigiau-
siai siūnia ir geriausiai pa-
tarnauja. "DRAUGAS" siūn-
čia per didžiausią LIETU-
VOS VALSTYBES BAN-
KĄ IR UKIO BANKĄ.
"DRAUGAS" siūnia Pi-
nigus Litais ir Doleriais: Per-
laidomis, Čekiais-Draftais ir
Telegrama.
"Draugas" Pub. Co.,
2334 S. Oakley Ave
Telefonas: Roosevelt 7791

Ofiso Valandos: Nuo 8 ryto iki 7 val. vak., Sekmadieniais uždaryta

"DRAUGAS" PUB. CO., 2334 South Oakley Ave. Chicago, Ill.

D R A U G A S

Published Daily Except Sundays
One Year \$6.00
Six Months \$3.00
AT NEWS STANDS \$2.00 A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Tel. Roosevelt 7791
Red. Tel. Roosevelt 2919

VALDISKŲ BIURŲ KLAUSIMAS.

Neseniai buvo žinių, kad prezidentas Coolidge ekonomijos atžvilgiais darbuojasi panaikinti žymių valdiškų biurų, kurių yra arti 40. Kiekvienas departamentas turi po keletą biurų. Yra biurų ir nepriklausomų. Pastarieji priguli išimtinai nuo paties kongreso.

Visi biurai turi tokius ar kitokius savo uždavinius. Jie dirba, jie stiprina valdžios biurokratizmą. Tačiau be daugelio jų, kaip patirta, būtų galima apsieiti ir tuo būdu būtų sumažintos valdiškos išlaidos.

Juk pilnai galima apsieiti ir be prohibicijos biuro, kai kad neturima kitų įvairių piktadarybių biurų. Bet biuras reikalingas ne vien fanatikams, bet ir politikieriams, kurie melžia valdišką išdą.

Ateis laikai, kuomet čia bus užginta tabakų produkcija, vartoti arba parduoti. Tos rūšies įstatymo vykinimui turės būti įkurtas specialis biuras.

Prohibicijos vykinimas kas metai atsieina po keliolika milijonų dolerių. Tie pinigai išleidžiami biuro, valdininkų ir agentų išlaikymui.

Taip bus ir su tabakos prohibicijos vykinimu.

Paskui seks kavos prohibicijos biuras. Toliaus -- kiti biurai.

Tai vis nereikalinga gyventojams našta. Nes tai visa reikalinga išlaikyti gyventojų lėšomis.

Yra biurų, kurių išlaikymas tikrai reikalingas. Nes tie biurai naudingi valstybei. Sakysime, karo veteranų biuras, kiekvienas pripažins, labai reikalingas. Bet štai gerųjų kelių biuras jau ne tiek ir be jo galima apsieiti. Nes kiekviena valstija rupinasi nuosavais vieškeliais: senus taiso, naujus veda. Užtenka vyriausybės paraginimo.

BAZNYČIA IR VALSTYBĖ.

APIE PROTESTUS PRIEŠ KONKORDATĄ.

Lenkijos konkordatas su Vatikanu užgavo gyviausius lietuvių katalikų reikalus okupuotoje Lietuvoje. Lietuvos valdžia ir visuomenė negali neprotestuoti prieš tokį smugį. Ir valdžia jau senokai užprotestavo. Protestavo ir keletas mitingų. Į protestus, šiuom atveju, reikia žiūrėti kaip į dokumentus, pareiškiančius Vatikanui lietuvių tautos valią. Protestuoti labiausia priderėtų pačiai mūsų dvasiškajai ir abelai katalikų organizacijoms, nes konkordatas labiausia paliečia dvasišką ir katalikų; jis visai nekluduoja nekatalikų. Tad nekatalikų protestai Vatikanė neturės jokios svarbos. Juk mūsų laisvamanija kasdien kokių nors būdu protestuoja kaip prieš Vatikaną, taip ir prieš visus katalikus, kuriuos žino ir kurių nežino.

Tik, žinoma, sunku tikėtis iš protestų kurios apčiuopiamos naudos. Protestai ir mitingai dalykų padėties nei kiek neatmainys. Viltis klausimą šiaip ar taip galės pakeisti tik tai businasi-karas Europos Rytuose. Jokios diplomatinės derybos ar protestai jau nieko čia negelbės.

Lietuvos ir Amerikos lietuvių dvasišką sąjungomis pajėgomis galėtų padaryti žymiai naudingesnį darbą, nei paprastas protestas. Į keletą mėnesių mūsų dvasišką galėtų paruošti Vatikanui rimtą ir mokslingą memorialą apie lietuvių tautos bažnytinis reikalus sąryšį su Lenkijos -- Vatikanu konkordatu. Tą gal padarys gudų ir ukrainiečių dvasišką. Šitokie memorialai ir-gi nepalengvins mūsų dabarties vargų ir kovų už savo tautinį likimą. Bet jie nors padėtų galėtų nušviesti teisingoje šviesoje, ko protestai visgi negalės padaryti.

KAS DAUGIAU DARYTINA?

Laisvamanija reiškia savo neapykantą Vatikanui ne valstybiniu žvilgsniu, bet grynai laisvamanišku. Laisvamanija nekenčia savo tautos už tai kam ji katalikiška; del tos pačios priežasties ji nekenčia ir Vatikaną. O jo konkordatas su Lenkija -- tai tik dar vienas naujas priekabis mūsų laisvamaniškam fanatizmui pareikšti. Vokietijos liuterių tarsi koks Vatikanas -- "Oberkirchenratas" dar arčiau pasielgė su Klaidos krašto evang. liuterių bažnyčia, bet mūsų laisvamanija prieš jį neprotestuoja, nes jis ne katalikų ir prieš jį protestuodami laisvamaniai nieko negalėtų katalikų prieštiki. Tad ir tyli. Iš to lengva suprasti tikrai tikslą laisvamaniškų protestų, patriotizmu veidmainingai pridengtų.

Palikę nuosaliai laisvamaniją ir protestus, pasvarstykim ar vėta Lietuvai daryti su Vatikanu konkordatą ir palaikyti su juom diplomatinis santykius?

Politinės Vatikanos svarbos nereikia nei didinti, nei mažinti. Pasaulio politikoj šiandien daugiausia sveria trys didžiosios valstybės: Amerika, Anglija ir Francija. Po jų seka Vatikanas, kurio politinė reikšmė daug maž lygi vienai šių žymių valstybių: Japonijos, Italijos, Vokietijos ar Rusijos. Tad Vatikanas yra visgi gana žymus diplomatijos centras, kuriame atstovaujama apie 30 katalikiškų ir nekatalikiškų valstybių. Vatikanė turi savo atstovus daug tokių valstybių, kurių gyventojai daugumoje nekatalikai, kaip Latvija, Vokietija, Olandija, Anglija, Rumunija, Jugoslavija, Šveicarija ir daug kitų. Nėra pagrindo manyti, kad mūsų antikatalikiški laisvamaniai būtų gudresni už čia paminėtų valstybių laisvamanius ar protestantus.

Projektuojamas naujas švietimo departamentas. Kaip tik jis bus įsteigtas, tuojais jį apguls nauji to departamento biurai kai koki sateilitai.

Delto, prezidento Coolidge projektuojamas biurų naikinimas turi but visų remtinas.

Žiogas.

Pusė Francijos laisvamanių su p. Briand'u priešaky, padėdama katalikų ir dalies žydų atstovų, 1922 m. užmezgė diplomatinis ryšius su Vatikanu ir leidė viennolijoms sugrįžti Francijon. Už šiuos ryšius karštai agitavo ne tik laisvamanių vadas p. Briand, bet ir įtakingas žydų atstovas parlamente p. Mendel. Visi jie kalbėjo grynai patriotiniams išoriniais. Ir šitokių išorinimų turi ne vien Vokietija, Latvija, Francija, Anglija, bet ir Lietuva. Latvijoje katalikų tik 20%, Anglijoje tik 5%, o Lietuvoje net 82%. Tai ir Lietuvoje yra tokių reikalų, kurie esti Vatikanė klindomi ir turėtų būti ten valdžios atstovaujami. Bet tai normalėmis sąlygomis. Dabar gi? Dabar, prie nenormalių sąlygų mums labai nepatogu sekti Latvijos ar Vokietijos gražų pavyzdį. Po to pažeminimo, kurio mūsų valdžia prityrė Vatikanė, būtų garbingiau diplomatinis ryšius su Vatikanu nutraukti, apie konkordatą nebesvajoti, savo atstovybę ten panaikinti ir pasirūpinti mandagiu būdu "išrūkyti" iš Lietuvos delegatą Cekkinį, kūr matyt turi labai geras akis ir pats nesupranta Rygon išsikraustyti. Vėliau gal pasitaisys mūsų sąlygos, gal ir Vatikanas pradės daugiau atsižvelgti į Lietuvos teises, gal ir tuomet pamatysime ar vėta su Vatikanu santykiuoti, ar vėta su juom konkordatą daryti. Dabar gi? Iai vieni Lietuvos vyskupai tvarko bažnytinis santykius su Vatikanu. Valdžiai nėra čia ko kištis.

Mes gi, pasauliečiai katalikai, nejausime iš to jokių atmainų mūsų religiniame gyvenime ir toliau galėsime laisvai darbuotis didžiai katalikų kulturai, tautos dorovei, mokslui, valstybės labui. Ankšta religinė dora, mokslingumas, taupumas ir tautinis atsparumas vistiek priartins mus prie mūsų svajonių saulės -- mūsų prabočių garbingo Vilniaus.

K. P.

REIKAMĖ 15 IR 17 GEG.

Lietuvoje 1918 m. geg. 15 d. buvo atidaryta pirmą sesiją L. Steigiamoji Seimo. Ir nuo to laiko geg. 15 minima kaip pirmo šeimiminko atsidarimas naujai atgimusiai tėvynei. Beabėjo tas bus amžiais minėjama L. istorijoje.

Užvedus valstybės aparatą, pasirodė didelis sunkumas, žymiai stoka mokytų žmonių laikyti Lietuvos nepriklausomybę; tinkamų ir pakankamų, sąžiningų valdininkų; tikros dvasios liet. mokytojų ir t. t. L. Valstybei rūpėjo ir teberupi ne vien Lietuvai aprūpinti tinkamais darbuotojais, bet ir užsienyje gyvenančius lietuvius, o ypač Amerikoje, kur taip žymi dalis yra. Bet iki šioliai Lietuva nepajėgia to atlikti.

Tą visą atjausdami Amerikos lietuviai per savo vyriausią organizaciją -- K. Federaciją ir jos seimą, padarė nutarimą, kad pagelbėjus Lietuvai ir išsiauklėjus sau tinkamų vadų kurie imtų vadovą tarp savųjų ir svetimačių, prisitaikinant prie šios šalies įpročių. Tą darbą ir imasi Chicago's Liet. Kat. Federacijos apskritys. Kartu norima paminėti L. nepriklausomybės ir jos pirmojo seimo susirinkimo dieną, geg. 15 ir tos dienos įplaukos bei aukas skirti neturtingiems Amerikos studentams.

Kaip buvo minėta seniaus, kad 15 gegužio pripuola penktadienį, delei patogumo apvaikšioti pasirinkta geg. 17 d. sekmadienį. Visos išklmės bus Bridgeporte, Sv. Jurgio par. salėje apie 7 val. vakare. Daugiau nurodymų tilps kitu kartų. Jausiys.

TRUMPOS ŽINIOS.

Nedateklūs.

Suv. Am. Valstybėse numatoma, kad už penkių metų jausis didelis arklių ir mulų nedateklūs.

Kova.

Francuzų Moroke Sidi Mohammed, Abd -- El -- Krim'o brolis, įsibrovė su savo šalininkais į francuzų užimamą Moroko dalį, norėdamas atkovoti savo tautiečiam nepriklausomybę.

Budžetas.

Francijos budžetas vargiai

bus parlamento priimtas ir rugpjūčio mėnesį.

Provoslavų Cerkvė.

Provoslavų Cerkvės galva, grekų patriarchas Constantinos, kurį turkai išvijo iš Konstantinopolio sausio mėnesyje, atsisakė nuo savo valdžios, abdikavo.

Kinija.

Buvusis imperatorius Hsuan Toung atsisako vykdyti Japonijon, o vis pasilieka Pekinė.

Suvažiavimas.

Suv. Am. Valstybių armijos kapelionai Washingtonan suvažiavę, nutarė sudaryti armijos kopelionų draugiją.

Ženybos.

Trečioji Italijos karaliumi duktė Giovanna išteka už Belgijos prince Leopoldo, o Italijos sosto įpėdinis Humbert veda Belgijos karalaitę Mariją -- Jožę.

Policijos kongresas.

Gegužio 14 d. Washingtonė įvykstantis tarptautinis policijos kongresas.

Sutartis.

Komercinės sutarties pasirašymas tarp Italijos ir Vokietijos kuriam laikui atidėta.

Tussand'o muziejus.

Sudegusis Londone vaikių figūrų Tussand'o Muziejus "atsigims iš savo pelenų", pranešama iš Londono.

R. Steiner.

Mirė d-ras Rudolf Steiner, Goetheanum'o įsteigėjas. Jisai buvo mistiškojo panteizmo ir buadizmo garbintojas.

Paskola.

Austrijos bankai paskolino Austrijai 60 milijonų lyrų.

Jubilėjus.

1930 m. Belgija minės savo nepriklausomybės jubiliejų. Bruksely busianti didelė tarptautinė paroda.

Ilgas gyvenimas.

Pereitą mėnesį San Francisco minėjo D-ras Juozapas Singer Halstead 107 savo gimimo metus. Jisai tvirtina, kad valgyję susivaldymas pasninkas turi geros įtakos žmogaus gyvenimo ilgumui.

KAIP PRIIMAMI NAUJI PILIEČIAI.

Suv. Valstybių patriotinės ir kitos organizacijos darbuojasi, kad visus čia gyvenančius svetimsalius patrauktų pilietybėn. Daugelis pačių svetimsalių patys rupinasi siekti pilietybės. Antai Darbo sekretorius projektuoja įvairius įstatymus tikslu visus svetimsalius supilietinti. Karo laikais ir po karo uoliai darbuotasi, idant su kandidatais į piličius valdžios įstaigose, kur eina naturalizavimo procesas, mandagiai būtų apsieinama, kad pačios įstaigos turėtų į svetimsalius patraukimo ir tt.

Tečiaus žandie iš valdžios pusės tuo žvilgsniu, kaip rašo Chicago's laikraštis "Chicago Commerce", matosi didelis apsilėidimas. Naturalizacijos rumuose, kadri pažime Chicagoj, aplikantai labai šaltai sutinkami ir tas šaltas jų priėmimas į juos padaro blogą įspūdį, jei jų jau visai nenubaido.

Pačios salės federaliam bute, Chicagoj, kur svetimsaliai keičiami piliečiais, pustomės, nesvarios, visuomet per daug žmonių prisikimšusios. Aplikantai salėse ant sienų nemato dalių šalies vėliavų, nei to viso puošnumo, kas turėtų liudyti apie šios respublikos galingumą. Matomos tik aprukusios sienos ir nublankę nusidirbę valdininkai, kurie kasdien turi dirbti ilgas valandas blogai išvedinamuose kambariuose. Daugelis svetimsalių nenoromis mintija, kad turbut Dėdei Samui nėra svarbu, ar svetimsalis bus piliečia ar pasiliks kaip buvęs svetimsalis.

Sakomas laikraštis nurodo, kad tokia padėtis negali but pakenčiama ir valdžia privalo imtis priemonių tą padėtį kuo greičiau pakeisti. Nes priešingai visuomet tas duos neigiamų rezultatų. Nes federaliam bute kur pasisuksi, visur yra ankšta, visur viskas užversta, nes visur permaža vietos.

Yra projektas Chicagoje pastatyti naują pašto butą. Kuomet tas projektas bus įvykintas, gal visa padėtis pagerės.

Aguona.

× Seserys šv. Kryžiaus parapijoje rengia vaikūčius prie pirmos šv. Komunijos gegužės 24 dieną, sekmadienį.

TEN KUR VILNELĖ IR NERIS.

Ten, kur Vilnelė ir Neris
Tarp javuotų laukų sravena;
Nuo amžių, ligi šių laikų
Rami lietuvių tauta ten gyvena.
Kur šiandieną javai auga,
Arba pievas gelės puošia,
Ten senovėj tamsios girios
Amžiną dainelę ožė.
Giriose buvo daug balių,
Pelkių, klaukų, ežerų;
Jų vandenys daugybė žuvelių,
Lydžių, lynų ir ešerių.
O tarp girių paupiais
Gyveno galinga tauta.
Niekam tuomet ji nevergavo
Nes buvo narsi ir tvirta.
Savo brangiąją tėvynę
Labiau už viską mylėjo.
Ir nuo priešų ją apginti
Savo kraujo negailėjo.
O kai buvo ramus laikas
Žmonės į medžioklę jojo:
Taurus, lokius ir vilkus
Po girios kalnelius medžiojo.
Kartą šalies kunigaikštis

Garsus valdovas Gediminas,
Pagavęs liuosą valandėlę
Medžiot išsirengė į girias.
Medžiotojų ragų balsai
Ramumą girioje suardė,
Mažus ir didelius žvėris
Iš savo gustelių išbaidė.
Vieni jų labai išsigandę
Ieško sau vietos pasislėpti,
O drąsesni ir stipresni
Skubėjo svečių pažūrėti.
Štai ir gauruotas milžins tauras
Mauruodams lend iš tankumyno,
O čia narsusis kunigaikštis
Tuojaus strėlę jį pavaišino.
Taurus baistai sumaurojo
Ir bėgt į tankmę pasileido,
O kunigaikštis jį pavyjęs
Antrą strėlę jam paleido.
Nuo gauruotio mirties balso
Visa giria suskambėjo,
Ir žemę krauju užliejęs
Be kvapo po medžių gulėjo.
Dienos medžioklė nuvargintas
Kunigaikštis pilin nejojo,
O satakoj Nerio ir Vilnelės
Ant kalno apsinakvojo.

Ažuolai jam savo dainą
Vėjo pučiami dainavo,
O kunigs jų dainos lyliuojams
Didį sapną tad sapnavo.
Matė jis čia pat ant kalno
Didį geležinį vilką,
Kurio staugimo balsas
Toli girdėjosi aplinkui.
Po tokio neprasto sapno
Rytą nubudęs kunigaikštis,
Kvietė pas save žinovus
Kad jam tą sapną išaiškint.
Bet jų tarpe nesirado
Galinčio sapną atspėti,
Tuomet kunigaikštis liepė
Kryvių -- Kryvaitį pakviesti.
Štai atėjo senas, žilas,
Sulenktas metų našta,
Baltais rūbais apsitašęs
Vaidilų lydimis Lizdeika.
Išklausęs žodžių Gedimino
Protuodams kiek pasėdėjo,
O paskui tą didį sapną
Šitai aiškinti pradėjo.
Čia, ant šito aukšto kalno
Kur matei valdovė vilką,
Pastatysis stiprią pilį

Kurios klausys visi aplinkui.
Taip nori visi dievaičiai
Ir didis dievas perkunas,
Kad pastatę stiprią pilį
Stipriaisi būtų galimas.
Kad aplinkui visos tautos
Isakymų tavo klausytų,
Ir be tavo žinios
Nei vieno žingsnio nedarytų.
Šitoks aiškinimas sapno.
Gediminui labai patiko,
Ir netrukus darbininkų būriai
Statyti pilies ten atvyko.
O neužilgo toje vietoj
Kurioj didį sapną matė,
Aukštam kalne, tarp upių
Stiprią tvirtovę pastatė.
O ji kaip geležinis vilkas
Vis žvelgėsi aplinkui,
Kas valandą pasirengus
Priešą atremt ginklu.
Ji per amžius budėdama
Visą šalį gynė;
Tada tai buvo Lietuvai
Šviesiausia gadynė.
Tada visa Lietuva
Žydėti žydėjo,

Nes lietuvis gimta kraštą
Kaip vaikas motiną mylėjo.
Tada skambėjo Lietuvoje
Kanklės stebuklingos
Kiekvienas užgirdęs jų balsą
Darėsi galingas,
Bet ilgainiui kanklių balsas
Visiškai nutilo,
O su joms tėvynės meilė
Pamažėl išdilo.
Daug sunų šalyje girių
Gimtos kalbos išsižadėjo,
O prisižiūrėję kitašaliams
Aklai sekti juos pradėjo.
Vargai ir nelaimės iš visų pusių
Veržtis Lietuvon pradėjo,
Gi lietuvis sunkų jungą
Ilgam ant kaklo užsidėjo.
Ir vargo vargas lietuvis
Vargams gi vis nematė galo,
Tik susiprato pagalios
Kad kelią skintis pats privalo.
O tiesus į laisvę kelias,
Dygiaisiais kerais užaugo.
Tai dabar ir sunkiai dirbdams
Ilgam turės darbo.

Silva.

